

Yritysten tutkimus- ja kehitystoiminnan rahoituksen yleiset ehdot**Sisällysluettelo**

1	Soveltamisala ja rahoituspäätöksen julkisuus	2
2	Hankkeen kustannusten seuranta	2
3	Hyväksyttävät kustannukset	2
3.1	Periaatteet.....	2
3.2	Rahapalkat.....	3
3.3	Henkilösivukustannukset	3
3.4	Yleiskustannukset	3
3.5	Matkakustannukset.....	4
3.6	Aine- ja tarvikkekustannukset.....	4
3.7	Laiteostot	4
3.8	Laitepoistot/-vuokrat.....	4
3.9	Ostetut palvelut	4
3.10	Kustannukset, joita ei hyväksytä.....	5
3.11	Tulojen huomioon ottaminen	5
4	Projektin muu julkinen tuki	6
5	Projektin raportointi Tekesille.....	6
6	Tarkastusraportti	6
7	Rahoituksen maksaminen.....	6
8	Raportointi projektin päättymisen jälkeen	7
9	Muutokset projektin toteuttamisessa	7
10	Projektin siirtäminen, liiketoiminnan myynti, projektin tulosten luovutus ja yritysjärjestelyt.....	7
11	Muutokset lainaehtoihin	8
12	Viranomaisvalvonta.....	8
13	Maksatuksen keskeyttäminen.....	8
14	Rahoituksen palauttaminen	9
15	Rahoituksen takaisinperintä.....	9
15.1	Lakisääteinen takaisinperintä	9
15.2	Harkinnanvarainen takaisinperintä	9
15.3	Korko.....	9
15.4	Viivästyskorko.....	9
15.5	Avustuksen takaisinperinnän kohtuullistaminen	9
15.6	Takaisinperinnän määräaika.....	10
16	Tekesin kuittausoikeus.....	10
17	Väärinkäytökset	10
18	Tulkintajärjestys	10

1 Soveltamisala ja rahoituspäätöksen julkisuus

Näitä ehtoja sovelletaan avustuksiin ja lainoihin (jäljempänä rahoitus), jotka Tekes on myöntänyt valtionavustuslain (688/2001), valtion lainanannosta sekä valtiontakauksesta ja valtiontakuusta annetun lain (449/1988) sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (298/2008) nojalla. Nämä ehdot on annettu valtionavustuslain 11 pykälän 4 momentin ja valtion lainanannosta sekä valtiontakauksesta ja valtiontakuusta annetun lain 3 pykälän nojalla.

Rahoituksesta julkista tietoa ovat rahoituksen saajan nimi sekä myönnetyn ja maksetun rahoituksen määrä. Rahoituksen saajan tulee kertoa saamastaan Tekesin rahoituksesta tiedottaessaan projektista tai sen tuloksista.

Projektin tuloksena syntyneet immateriaali- ja muut oikeudet ovat rahoituksen saajan omaisuutta. Oikeuksien siirto edellyttää Tekesin suostumusta, katso kohta 10.

Lain yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä (L 1039/2010) nojalla työ- ja elinkeinoministeriön, Finnveran, Tekesin sekä ELY-keskusten ja TE-toimistojen on mahdollista vaihtaa rahoituksen saaja koskevia asiakastietoja.

Rahoituksen maksamista ja valvontaa varten Tekes voi tarvita tietoja myös muilta viranomaisilta ja rahoittajilta (esim. kunnat, pankit, pääomasijoittajat, Sitra, Keksintösäätiö). Allekirjoittamalla rahoituspäätöksen hyväksymisilmoituksen (liite Y1) rahoituksen saaja suostuu siihen, että Tekes voi liike- ja ammattisalaisuuksia koskevien salassapitosäännösten estämättä olla yhteydessä näihin viranomaisiin ja rahoittajiin saadakseen sekä luovuttaakseen rahoituksen saajaan ja tähän projektiin liittyviä tietoja.

2 Hankkeen kustannusten seuranta

Rahoituksen saajan tulee järjestää hankkeen (myöhemmin projekti) kirjanpito siten, että projektista aiheutuneet kustannukset voidaan yksilöidä ja niiden yhteys kirjanpitoon ja kustannus-tilityslomakkeeseen voidaan todentaa. Projektiin käytetyn työajan tuntiseuranta on järjestettävä kohdan 3.2 mukaisesti.

3 Hyväksyttävät kustannukset

3.1 Periaatteet

Hyväksyttäviä kustannuksia ovat tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaan liittyvät projektin kestoaikana syntyneet, rahoituksen saajan kirjanpidossa olevat, nettomääräiset ja arvonnlisäverottomat projektista aiheutuneet menot. Kustannukset voidaan hyväksyä arvonnlisäveroineen, jos rahoituksen saaja ei ole arvonnlisäverovelvollinen tai, jos kustannukset liittyvät sellaiseen toimintaan, joka ei ole arvonnlisäverollista, ja maksettava arvonnlisävero jää asiakkaan lopulliseksi kustannukseksi.

Rahoituspäätöksen liitteenä olevan kustannusarvion kustannuslajikohtaiset summat määrittävät yksittäisten kustannuslajien hyväksyttävän enimmäismäärän. Enimmäismäärän ylittäminen edellyttää Tekesin erillistä päätöstä. Tekes voi jättää hyväksymättä esitettyjä kustannuksia, jos niiden liittyminen projektiin ei ole selkeästi osoitettavissa tai ne ovat liian suuria projektin tuloksiin tai rahoituksen saajan taloudelliseen tilanteeseen nähden.

Projektille kohdistettava meno, joka perustuu ennen projektijakson alkua tehtyyn tilaukseen, voidaan hyväksyä vain, jos tilaukseen liittyy projektin käynnistymiseen kytketty purkamismahdollisuus.

Menojen tulee olla maksettuja siinä vaiheessa kun ne tilitetään Tekesille. Kustannusten tulee perustua niitä vastaavien menojen maksutapahtumakirjauksiin. Tämä ei koske projektille laskennallisesti kohdistettavia menoja. Rahoituksen saajan tulee pyydettyä toimittaa projektin kustannusten valvomisen edellyttämät tiedot, esimerkiksi tositekopiot, laskuerittely ja ostettujen palvelujen valintaperusteet.

Tekes voi harkintansa mukaan hyväksyä joidenkin kustannuslajien kohdalla tilitysmenettelyn, joka perustuu rahoituksen saajan kustannuslaskentajärjestelmien antamiin, kirjanpidon menokirjauksista johdettuihin yksikkökustannushintoihin. Menettelystä on sovittava projektikohtaisesti.

Tarvittaessa Tekesillä tai sen valtuuttamalla on oikeus tarkastaa laskentajärjestelmän luotettavuus tai Tekes voi edellyttää lausuntoa laskentajärjestelmien luotettavuudesta rahoituksen saajan ulkopuoliselta auktorisoidulla tilintarkastajalta (KHT, HTM, JHTT).

Kun rahoituksen saaja on julkinen hankintayksikkö tai yritys saa hankintaan Tekesin myöntämää ja muuta julkista tukea yli 50 %, rahoituksen saajan on noudatettava hankinnan tekemisessä

hankintalakia. Hankinta tulee kilpailuttaa julkisena hankintana, kun arvonlisäveroton kokonaisarvo on 30 000 euroa tai enemmän. Kilpailutus on osoitettava liittämällä tiliykseen kopio HILMAssa julkaistusta hankintailmoituksesta.

3.2 Rahapalkat

a) Työajan seuranta ja varmennus

Rahoituksen saaja saa tilittää henkilön kokonaispalkasta ainoastaan projektille kohdistuvan tehollisen työajan palkan. Tilittävien palkkojen tulee perustua projektille työtä tehneiden henkilöiden tuntitasoiseen työajanseurantaan. Tunnit tulee kirjata vähintään viikoittain päiväkohtaisesti ja varmentaa systemaattisella tavalla vähintään kerran kuukaudessa, ellei Tekes ole hyväksynyt muuta tapaa työajanseurantaan. Palkansaajan kokonaistyöajasta on pyydettyä esitettävä selvitys.

Työajanseurantaan liittyvä aineisto, tuntikohtaiset seurantaraportit sekä varmennetut kuukausittaiset yhteenvedot, on säilytettävä viiden vuoden ajan projektin päättymisestä.

b) Projektille tilittävät palkat

Hyväksyttäviä kustannuksia ovat projektin toteuttamiseen osallistuneiden henkilöiden tehollisen työajan (enintään 11 kk/vuosi/henkilö) ennakonpidätyksenalaiset rahapalkat (palkkaerittely Y4).

Tekesille tilittävät palkat eivät saa olennaisesti poiketa siitä tasosta, mitä työntekijöille on maksettu vastaavantasoisesta työstä projektia edeltävältä ajalta. Tilittävien palkkojen on lisäksi vastattava rahoituksen saajan muusta vastaavantasoisesta työstä projektin aikana maksamaa korvausta. Tekes voi hyväksyä rahoituksen saajalle syntyneet suuremmat rahapalkat siinä tapauksessa, että projektin toteuttamista varten ulkomaille lähetettävälle henkilölle maksetaan ulkomaantyön ajalta tavanomaista suurempi palkka tai jos projektin toteuttaminen edellyttää uuden henkilön palkkaamista vallitsevaa tasoa korkeammalla palkalla.

Rahoituksen saajan on ilmoitettava Tekesille, jos tilittäviin palkkoihin sisältyy tulospalkkioita ja/tai muita vastaavia palkanmaksutapaan liittyviä poikkeuksellisia eriä.

Jos työstä maksettu korvaus on työkorvausta eikä palkkaa, se tilitetään kustannustilityslomakkeen kohdassa Ostetut palvelut pk-yrityksiltä.

Rahoituksen saajan johdon ja hallinnon palkat ovat yleiskustannuksia. Näiden henkilöiden palkkoja voidaan harkinnan mukaan poikkeuksellisesti hyväksyä suorina kustannuksina, mikäli tehty työ kohdistuu suoraan projektille. Pyydettyä myös johtoon ja hallintoon kuuluvan henkilön kokonaistyöajasta on esitettävä selvitys.

3.3 Henkilösivukustannukset

Henkilösivukustannuksia ovat välilliset palkat (mm. loma-ajan ja sairausajan palkka, lomaraha), sosiaaliturvan kustannukset ja muut työvoimakustannukset (mm. työpaikkakoulutus, luontoisedut, työ- ja suojavaatteet). Henkilösivukustannuksiksi voidaan hyväksyä projektin kustannusarvion mukainen prosenttiosuus maksetuista, projektille hyväksytyistä tehollisen työajan palkoista. Tekesillä on oikeus tarkistuttaa henkilösivukustannukset ja maksaa rahoitus todellisten henkilösivukustannusten perusteella, jos ne jäävät alle kustannusarviossa hyväksytyyn tason. Henkilösivukustannukset lasketaan Tekesin verkkosivuilta saatavalla henkilösivukustannuslaskelmalla.

Tekesillä on oikeus puuttua hyväksyttävien henkilösivukustannusten määrään myös poikkeuksellisten työsuhteiden yhteydessä, koska näistä palkoista ei makseta samoja henkilösivukustannuksia kuin tavanomaisissa työsuhteissa. Poikkeuksellisia työsuhteita ovat omistajayrittäjyys (yritystä yksin tai yhdessä perheenjäsenten kanssa yli 50 prosentin osuudella omistava henkilö) ja ulkomailta Suomeen tulevien tai ulkomailta työskentelevien henkilöiden työsuhte. Jos tällaisia palkkoja tilitetään projektille, rahoituksen saajan on ilmoitettava niistä palkkaerittelylomakkeessa.

3.4 Yleiskustannukset

Yleiskustannuksiksi voidaan hyväksyä projektin kustannusarvion mukainen prosenttiosuus projektin palkka- ja henkilösivukustannusten summasta. Tekesillä on oikeus tarkistuttaa yleiskustannusprosentti ja maksaa rahoitus todellisten yleiskustannusten perusteella, jos ne jäävät alle kustannusarviossa hyväksytyyn tason. Yleiskustannuskerroin lasketaan Tekesin verkkosivuilta saatavalla yleiskustannuskerroinlaskelmalla.

Yleiskustannusluonteisia menoja ei hyväksytä tilityksen muissa kustannuslajeissa. Tällaisia menoja ovat esimerkiksi tietotekniikka-, toimisto- ja toimitilakustannukset ja niihin liittyvät poistot sekä teollisoikeuksien vuosimaksut.

3.5 Matkakustannukset

Projektisuunnitelmaan sisältyvät matkakustannukset voidaan hyväksyä voimassa olevan verovapaiden matkakustannusten korvaamisesta annetun verohallinnon päätöksen ja työmatkakustannusten korvauksista annetun verohallinnon ohjeen mukaisesti.

3.6 Aine- ja tarvikekustannukset

Rahoituksen saajan ulkopuolelta ostettavat aineet ja tarvikkeet voidaan hyväksyä laskituksen mukaisina. Yrityksen sisäiset aine- ja tarvikeveloitukset hyväksytään omakustannushintaisina.

3.7 Laitteostot

Kun pääasiassa projektin käytössä olevien laitteiden sekä tietokoneohjelmistojen ja muiden käyttöoikeuksien tekninen tai taloudellinen käyttöikä on alle kolme vuotta, hankintahinnan projektille kuuluva osuus voidaan hyväksyä laiteostona. Muutoin hankinta voidaan hyväksyä projektin kustannukseksi poistoina.

Osamaksulain mukaisella rahoitusyhtiön kanssa tehdyllä osamaksusopimuksella tai vastaavalla kaupalla hankittu käyttöomaisuus voidaan hyväksyä laiteostoksi silloin kun kauppahintaa on lyhennetty vähintään yhtä paljon kuin on maksettavan Tekes-rahoituksen osuus kyseisestä käyttöomaisuudesta. Tällöin käyttöomaisuuden on oltava toimitettu rahoituksen saajalle.

3.8 Laitepoistot/-vuokrat

Poistot voidaan hyväksyä suunnitelman mukaisina kirjanpidossa olevina poistoina edellyttäen, että omaisuuden hankintaan ei ole saatu kansallisia eikä Euroopan unionin avustuksia.

Pääasiassa projektin käytössä olevien koneiden ja laitteiden poisto- tai vuokrauskustannukset voidaan hyväksyä niiltä osin kun laitteita käytetään projektissa.

Käyttöomaisuuden hankintaa vastaavasta vuokraamisesta aiheutuvina menoina voidaan hyväksyä enintään kyseisen hankinnan ostohintaa vastaavat vuokramenot projektin kestoajalta. Muut vuokraamiseen liittyvät menot (hallinto-, rahoitus-, vakuutus-, korjaus- ja muut vastaavat menot) eivät ole rahoituskelpoisia. Jos edellä mainittuja erä ei pystytä erittelemään, projektin kustannuksiksi voidaan hyväksyä enintään 50 prosenttia koko vuokrasopimuksen aiheuttamista projektille kuuluvista menoista.

Laitepoistoja ja -vuokria koskevia ehtoja sovelletaan myös t&k-toimitilakustannuksiin silloin kun tilojen hankinta on ollut projektin kannalta välttämätöntä.

3.9 Ostetut palvelut

Ulkopuolelta ostettavat palvelut voidaan hyväksyä projektisuunnitelman ja laskituksen mukaisina. Ostopalvelukustannuksiin voidaan sisällyttää projektista aiheutuvina menoina

- tilintarkastus
- tiedonhankinta
- lisenssinosto
- koulutus
- teollisoikeuksien haku.

Suurten yritysten teollisoikeuksiin liittyviä kustannuksia ei hyväksytä. Suurella yrityksellä tarkoitetaan yritystä, joka ei ole Euroopan komission suosituksen (03/361/EY) mukainen pk-yritys.

Ostetut palvelut pieniltä ja keskisuurilta yrityksiltä

Pienellä ja keskisuurella yrityksellä (pk-yritys) tarkoitetaan tässä yhteydessä sellaista suomalaista yritystä, jonka palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää.

Ostetut palvelut julkisilta tutkimusorganisaatioilta

Tutkimuslaitoksella tarkoitetaan suomalaisia yliopistoja, ammattikorkeakouluja ja julkisia tutkimuslaitoksia.

Ostot konsernin sisältä ja intressiyhtiöiltä

Yleisperiaatteet

Intressiyhtiö on konserniin kuulumaton yhtiö, jonka koko osakepääomasta tai vastaavasta pääomasta vähintään 20 prosenttia on välittömästi tai välillisesti rahoituksen saajan omistuksessa tai hallinnassa tai, jolla on yritykseen muu intressiyhteys. Tekes voi harkintansa mukaan katsoa, että intressiyhteyttä ei synny edellä mainittujen edellytysten täyttymisestä huolimatta.

Ostot konserni- ja intressiyhtiöiltä hyväksytään ilman katetta. Kustannuksina voidaan hyväksyä rahoituksen saajan maksamat, myyjälle palvelun tuottamisesta aiheutuneet näiden yleisten ehtojen mukaiset kustannukset. Yleiskustannusprosenttina käytetään kuitenkin myyjän henkilökunnan määrään perustuvaa vakiokerrointa.

Vakiokertoimet

- 1 – 19 henkilöä => 20 prosenttia
- 20 – 49 henkilöä => 30 prosenttia
- 50 henkilöä tai enemmän => 50 prosenttia.

Rahoituksen saajan on huolehdittava, että myyjä järjestää projektikirjanpidon ja työajanseurannan sekä tekee kustannuksista selvityksen kustannustilityslomakkeella näissä ehdoissa kuvatulla tavalla. Myyjän kustannustilitykseen kuuluvan vastuullisen johtajan vakuutuksen allekirjoittaa henkilö, jolla on virallinen nimenkirjoitusoikeus. Rahoituksen saajan loppuraporttiin on liitettävä auktorisoidun tilintarkastajan (KHT, HTM, JHTT) laatima tarkastusraportti myyjän kustannuksista.

Ostot ulkomaiselta konserni- ja intressiyhtiöiltä ja ulkomaisessa toimipisteessä syntyneet kustannukset

Tekes voi hyväksyä projektin kustannuksiksi myös ostoja ulkomaisilta konserni- ja intressiyhtiöiltä sekä ulkomailla sijaitsevassa toimipisteessä rahoituksen saajalle syntyneitä kustannuksia. Tästä on oltava maininta rahoituspäätöksen erityisehdoissa. Hyväksyttäviä kustannuksia ovat vain projektiin välittömät kustannukset lukuun ottamatta henkilösivukustannuksia. Valuuttamääräisissä laskuissa käytetään laskun maksupäivän kurssia.

Lopputilityksen yhteydessä on ulkomaisen yhtiön ulkopuolisen auktorisoidun tilintarkastajan annettava tarkastusraportti projektin kustannuksista. Kustannustilitys ja tilintarkastajan tarkastusraportti on vaadittaessa laadittava kokonaisuudessaan suomeksi tai ruotsiksi tai niistä on toimitettava suomen- tai ruotsinkielinen käännös.

Ostetut palvelut muilta yrityksiltä/yhteisöiltä

Tähän kustannuslajiin kirjataan ostetut palvelut muilta kuin edellä luetelluilta organisaatioilta.

3.10 Kustannukset, joita ei hyväksytä

Hyväksyttäviä kustannuksia eivät ole

- a) edustuskulut, lahjoitukset, stipendit tai apurahat
- b) tuotantoon, mainontaan, markkinointiin tai myyntiin liittyvät kustannukset, kuten matkat, esitteet, ilmoituskulut tai messut
- c) rahoituskulut
- d) suurten yritysten teollisoikeuksiin liittyvät kustannukset
- e) rahoituksen saajan rahoitusosuus Tekesin rahoittamaan tutkimusorganisaatiossa toteutettavaan projektiin
- f) kustannukset, joihin kohdistuu sellaista julkista tukea, jonka ehdoissa kielletään muu julkinen tuki (tällaisia tukia ovat mm. investointi-, koulutus- ja palkkatuki)
- g) osamaksukaupan ehdoin tehtyjen hankintojen rahoitus-, hallinto, vakuutus-, korjaus-, huolto- tai muut vastaavat menot
- h) laitteiden vuokraamiseen liittyvät (hallinto-, rahoitus-, vakuutus-, korjaus- ja muut vastaavat) menot osin kuin ne ylittävät kyseisen hankinnan ostohintaa vastaavat vuokramenot projektin kestoajalta
- i) projektisuunnitelmaan kuulumattomat kustannukset.

3.11 Tulojen huomioon ottaminen

Projektin tuloja ei pääsääntöisesti oteta huomioon kustannuksia vähentävänä tekijänä. Jos kuitenkin rahoituksen saaja saa projektin kestoajana tuloja myymästään projektissa syntyneestä prototyypistä, esittelyprojektista tai koetuotannon tuloksista, sen tulee raportoida niistä viipymättä Tekesille. Jos tulot ovat merkittäviä, ne otetaan huomioon kustannuksia vähentävänä tekijänä.

Mahdollinen ylimaksatus määritellään maksetun rahoituksen ja korjatun tilityksen perusteella ja on palautettava kuuden kuukauden kuluessa myyntitapahtumasta.

Tekes voi vähentää myös välittömästi projektin päätyttyä syntyneen tulon projektin kustannuksista, jos on ilmeistä, että tulo on saatu aikaan projektin kustannuksilla.

Ylimaksatus kohdistetaan eri rahoitusmuodoille rahoituspäätöksen mukaisessa suhteessa.

4 Projektin muu julkinen tuki

Kustannustilityksessä on ilmoitettava projektin muu julkinen - valtion, kunnan tai muun julkisyhteisön tai julkisoikeudellisen laitoksen tai säätiön myöntämä - tuki. Myös Euroopan unionin varoista myönnettävä tuki on ilmoitettava.

Projektin Tekesiltä saaman ja muun julkisen rahoituksen yhteinen tukivaikutus ei saa ylittää projektille sallitun julkisen tuen enimmäismäärää. Tekes vähentää tarvittaessa omaa rahoitustaan niin, että enimmäismäärää ei ylitetä.

5 Projektin raportointi Tekesille

Myönnettyä rahoitusta ei makseta, jos projektin raportointi ei tapahdu rahoituspäätöksen mukaisen aikataulun määräaikaan mennessä.

Projektin vastuullinen johtaja raportoi projektin edistymistä Tekesin asiointissa. Myös tilitys projektille kohdennetuista kustannuksista tehdään verkossa. Palvelussa tehtyjen raporttien liitteenä toimitetaan tarvittaessa palkkaerittely (Y4).

Jos rahoituksen saaja ei voi käyttää verkkoasiointia, Tekesin verkkosivuilta löytyvät sähköisesti toimitettavat Word- ja Excel-lomakkeet (raportointilomake Y2, kustannustilityslomake Y3, palkkaerittelylomake Y4 ja projektin vastuullisen johtajan vakuutus Y5).

Kustannustilityksessä tulee ilmoittaa sekä tilityskauden kustannukset että kumulatiiviset kustannukset projektin kestoajan alusta kustannuslajeittain eriteltyinä. Toteutuneet kustannukset raportoidaan täysimääräisinä. Väliraportin perusteella alustavasti hyväksytyt kustannukset käsitellään uudestaan loppuraportoinnin ja -tilityksen yhteydessä. Lopputilityksen hyväksymisen jälkeen projektille ei voida esittää enää lisää kustannuksia.

Rahoituksen saajan tulee toimittaa lain edellyttämällä tavalla tilinpäätöstiedot tarkastuskertomuksineen Patentti- ja rekisterihallitukseen.

6 Tarkastusraportti

Lopputilityksen yhteydessä on toimitettava koko projektin kestoajaa koskeva ulkopuolisen auktorisoidun tilintarkastajan (KHT, HTM, JHTT) määrämuotoinen tarkastusraportti. Raporttipohja löytyy Tekesin verkkosivuilta.

Tarkastuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota projektikirjanpidon ja työajanseurannan toteutukseen ja luotettavuuteen sekä jäljitettävyysetjun aukottomuuteen. Rahapalkkojen maksutapahtumien osalta todentamisen tulee tapahtua palkkaerittelylomakkeen Raportointijaksolta maksettu kokonaisrahapalkka -sarakkeen tietojen pohjalta. Tarkastusraportissa ei tarvitse ottaa kantaa henkilösivu- ja yleiskustannuksiin eikä menojen nettomääräisyyteen.

Tekesillä on oikeus luovuttaa tarkastusraportti muille viranomaisille rahoituksen valvontaa varten.

7 Rahoituksen maksaminen

Rahoitus maksetaan projektin edistymisen mukaan hyväksytyjen raporttien ja kustannustilitysten perusteella. Tekes maksaa rahoituksen rahoituksen saajan ilmoittamalle pankkitilille. Ilmoituksen allekirjoittajalla tulee olla organisaation virallinen nimenkirjoitusoikeus.

Maksettava rahoitus on rahoituspäätöksen mukainen prosenttiosuus tilityskauden hyväksytyistä kustannuksista.

Vähintään 10 prosenttia myönnetystä avustuksesta maksetaan vasta loppuraportin hyväksymisen jälkeen edellyttäen, että projektille on kertynyt riittävästi hyväksyttävistä kustannuksista.

Lainan ensimmäinen erä voidaan maksaa ennakkona. Lainan viimeinen erä, 20 prosenttia myönnetyn lainan pääomasta, maksetaan vasta loppuraportin hyväksymisen jälkeen edellyttäen, että projektin hyväksyttävät kustannukset mahdollistavat sen. Jos lopputilityksessä ilmenee, että ennakko mukaan lukien lainaa on maksettu enemmän kuin mihin hyväksytyt kustannukset oikeuttivat, tulee rahoituksen saajan palauttaa liikaa maksettu osuus. Tekesillä on oikeus olla

maksamatta lainaa täysimääräisenä myös väliraportointijakson kustannuksista, jos projektin kustannukset eivät kerry suunnitellulla nopeudella.

Valtiokonttori hoitaa lainaan ja sen maksatukseen liittyvät käytännön järjestelyt. Lainan saajan on noudatettava Valtiokonttorin velkakirjassa asettamia ehtoja.

Viimeinen rahoituserä on haettava Tekesiltä loppuraportoinnin ja -tilityksen yhteydessä. Tämän jälkeen haettavaa rahoitusta ei enää makseta. Laina tulee nostaa Valtiokonttorista viimeistään kuuden kuukauden kuluttua loppuraportin ja -tilityksen jälkeisen maksatuskirjeen päiväyksestä.

8 Raportointi projektin päättymisen jälkeen

Tekes seuraa projektien vaikuttavuutta myös niiden päättymisen jälkeen. Viiden vuoden ajan projektin päättymisestä rahoituksen saajan on pyynnöstä toimitettava toteutumätiedot kaikista niistä suunnitelmista ja ennusteista, joita se on esittänyt hakemuksen käsittelyn ja projektin toteutuksen aikana sekä selvitys projektin tavoitteena olleen liiketoiminnan kehittymisestä. Lisäksi Tekesillä on oltava mahdollisuus tarkistaa Patentti- ja rekisterihallituksen tietokannasta rahoituksen saajan tilinpäätöstiedot tarkastuskertomuksineen viideltä projektin päättymistä seuraavalta tilikaudelta. Tekesillä on oikeus teettää rahoituksen saajasta tilinpäätösanalyysi toisella julkisella rahoittajalla.

9 Muutokset projektin toteuttamisessa

Jos projektin eteneminen poikkeaa suunnitelmasta, rahoituksen saajan on etukäteen haettava Tekesiltä lupaa seuraaviin muutoksiin:

- muutokset projektisuunnitelmassa
- kustannuslajimuutokset
- aikataulumuutokset. Jatkoaikaa on haettava ennen raportointiaikojen päättymistä
- raportointipäivän siirto
- projektin vastuullisen johtajan vaihtaminen
- muutos pankkitilitiedoissa.

Muista projektin toteuttamisen kannalta keskeisistä henkilöresurssimuutoksista ja muista merkittävistä muutoksista on välittömästi ilmoitettava Tekesille.

Muutokset tulee laittaa vireille kirjallisesti toimittamalla muutospyyntö sähköpostitse osoitteella kirjaamo@tekes.fi tai postitse Tekes, Kirjaamo, PL 69, 00101 Helsinki.

10 Projektin siirtäminen, liiketoiminnan myynti, projektin tulosten luovutus ja yritysjärjestelyt

Mikäli rahoituksen saaja haluaa siirtää rahoituspäätöksen kolmannelle osapuolelle projektin aikana, on siihen saatava Tekesin kirjallinen suostumus. Ennen siirtoa alkuperäisen rahoituksen saajan on raportoitava ja tilitettävä oma osuutensa projektista.

Rahoituksen saajan on ilmoitettava Tekesille etukäteen, mikäli se projektin aikana, viiden vuoden kuluessa rahoituksen viimeisen erän maksamisesta tai ennen kuin laina korkoineen on kokonaisuudessaan maksettu takaisin

1. myy, panttaa tai muulla tavoin luovuttaa projektin tuloksena syntyneen liiketoiminnan tai osan siitä;
2. myy, panttaa tai muulla tavoin luovuttaa projektin tuloksena syntyneitä immateriaali- tai muita oikeuksia;
3. siirtää liiketoimintaansa ulkomaille tai
4. toteuttaa muita merkittäviä liiketoimintamuutoksia tai yritysjärjestelyjä (kuten sulautuminen, jakautuminen, merkittävä omistusjärjestely sekä merkittävät henkilöstön vähennykset, jotka kohdistuvat Tekesin rahoittamaan toimintaan).

Rahoitus myönnetty avustuksena

Kun rahoitus on myönnetty avustuksena, edellä mainitut järjestelyt edellyttävät Tekesin etukäteistä kirjallista suostumusta silloin kun järjestely toteutetaan Euroopan yhteismarkkinoiden alueen ulkopuolella tai jos järjestely vaarantaa projektin tavoiteltavien vaikutusten toteutumisen. Suostumus tarvitaan, kun järjestely tehdään projektin aikana tai viiden vuoden kuluessa rahoituksen viimeisen erän maksamisesta.

Rahoitus myönnetty lainana

Kun rahoitus on myönnetty lainana, edellä mainitut järjestelyt edellyttävät Tekesin etukäteistä kirjallista suostumusta myös silloin, kun ne toteutetaan Euroopan yhteismarkkinoiden alueella,

mikäli järjestely tehdään projektin aikana, viiden vuoden kuluessa rahoituksen viimeisen erän maksamisesta tai ennen kuin laina korkoineen on kokonaan takaisin maksettu.

Jos käyttö- tai hyödyntämisoikeuksien lisensointi on ollut oleellinen osa projektin alun perin tavoittelemaa liiketoimintaa, ei edellä tarkoitettua Tekesin etukäteistä suostumusta tarvita.

11 Muutokset lainaehtoihin

Jos projektin tulosten kaupallistaminen viivästyy merkittävästi suunnitellusta, laina-aikaa voidaan pidentää, poikkeuksellisesti enintään kahteenkymmeneen vuoteen. Lyhennyksistä vapaita vuosia voidaan enimmillään myöntää kymmenen. Laina ja kertyneet korot voidaan poikkeustapauksessa myös muuntaa osakeyhtiölain (624/2006) 12 luvussa tarkoitetuksi pääomalainaksi. Jos projekti ei johda taloudellisesti kannattavaan liiketoimintaan, lainan maksamaton pääoma korkoineen voidaan poikkeustapauksessa jättää perimättä.

Kaikki lainamuutokset ovat mahdollisia vain valtioneuvoston asetuksen (298/2008) 7 ja 8 pykälien mukaisesti projektille määritellyn enimmäistuen puitteissa. Niissä tapauksissa, joissa alun perin myönnetty rahoitusosuus on pienempi tai yhtä suuri kuin suurin sallittu tuki-intensiteetti, koko laina korkoineen voidaan jättää perimättä.

Laina ja kertyneet korot voidaan jättää perimättä vain erittäin painavasta syystä, mikäli rahoituksen saaja on olennaisesti laiminlyönyt lainan takaisinmaksuvelvoitteensa.

Laina-aikaa ei voida pidentää eikä lainaa jättää perimättä tai muuttaa pääomalainaksi yksinomaan siitä syystä, että rahoituksen saajan ilmoittamat rahoituspäätökseen kirjatut projektin tavoiteltavat vaikutukset ovat jääneet toteutumatta.

Mikäli tämän luvun määräykset poikkeavat siitä, mitä Tekesin myöntämän lainan perimättäjättämisestä on lainan myöntämisvuonna säädetty valtion vuotuisessa talousarviossa, sovelletaan lainan perimättäjättämiseen tältä osin talousarvion määräyksiä.

12 Viranomaisvalvonta

Rahoituksen saajan tulee antaa Tekesille tämän rahoituspäätöksen ehtojen noudattamisen ja projektin toteuttamisen valvomiseksi oikeat ja riittävät tiedot.

Tekesillä, Euroopan komissiolla ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimella on oikeus tehdä rahoituksen maksamisessa ja käytön valvonnassa tarpeellisia rahoituksen saajan talouteen ja toimintaan kohdistuvia tarkastuksia.

Tekes voi valtuuttaa toisen viranomaisen tai ulkopuolisen auktorisoidun tilintarkastajan (KHT, HTM, JHTT) tekemään edellisessä kappaleessa tarkoitettuja tarkastuksia. Ulkopuolinen asiantuntija voi Tekesin pyynnöstä avustaa tarkastuksessa.

Tarkastusoikeus on voimassa viiden vuoden ajan projektin päättymisestä. Projektin asiakirjat ja muu projektin valvonnan ja tarkastuksen kannalta tarpeellinen aineisto on säilytettävä vähintään yhtä kauan. Rahoituksen saajan on korvauksetta annettava tarkastuksen tekijälle tarkastuksen kannalta tarpeelliset tiedot ja muutoinkin avustettava tarkastuksessa.

Tarkastuksen tekijällä on oikeus ottaa tarkastuksen kohteena oleva aineisto haltuunsa, jos tarkastaminen sitä edellyttää. Aineiston haltuunotosta on laadittava pöytäkirja, jossa mainitaan hallunoton tarkoitus ja haltuun otettu aineisto. Aineisto on palautettava viipymättä, kun sitä ei enää tarvita tarkastuksessa.

Tarkastuksen tekijällä on oikeus päästä tarkastuksen edellyttämässä laajuudessa rahoituksen saajan hallinnassa tai käytössä oleviin liike-, varasto- tai muihin vastaaviin ammatin tai elinkeinon harjoittamiseen käytettäviin tiloihin ja muille alueille, joilla on merkitystä rahoituksen myöntämiselle ja käytön valvonnalle. Tarkastusta ei saa tehdä kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

13 Maksatuksen keskeyttäminen

Tekes voi määrätä rahoituksen maksamisen väliaikaisesti keskeytettäväksi, jos

1. on perusteltua aihetta epäillä, että rahoituksen saaja laiminlyö tiedonantovelvollisuutensa tai käyttää rahoitusta rahoituspäätöksen vastaisesti;
2. ne perusteet, joilla rahoitus on myönnetty, ovat olennaisesti muuttuneet. Tällaisia muutoksia ovat esimerkiksi projektisuunnitelmasta poikkeaminen ilman Tekesin antamaa kirjallista suostumusta, rahoituksen saajan taloudellisen aseman merkittävä heikkeneminen suhteessa ennakoituun kehitykseen, yrityksen oman pääoman menettäminen kokonaan, verovelkojen syntyminen sekä Tekes-lainoihin liittyvät rästit;
3. Euroopan unionin lainsäädännössä edellytetään maksamisen keskeyttämistä.

Jos keskeytyksen syytä ei korjata keskeytyspäätöksessä määrättyssä ajassa, Tekesillä on oikeus määrätä rahoituksen maksaminen lopetettavaksi sekä jo maksettu rahoitus tai sen osa takaisinperittäväksi.

14 Rahoituksen palauttaminen

Rahoituksen saajan tulee viipymättä palauttaa virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti saamansa rahoitus tai sen osa. Jos palautettava määrä on alle 10 euroa, se saadaan jättää palauttamatta.

15 Rahoituksen takaisinperintä

15.1 Lakisääteinen takaisinperintä

Tekes määrää rahoituksen maksamisen lopetettavaksi sekä jo maksetun rahoituksen takaisinperittäväksi, jos rahoituksen saaja on:

1. jättänyt palauttamatta sellaisen rahoituksen tai sen osan, joka näiden yleisten ehtojen kohdan 14 mukaan on palautettava;
2. käyttänyt rahoituksen olennaisesti muuhun tarkoitukseen, kuin se on myönnetty;
3. antanut Tekesille väärän tai harhaanjohtavan tiedon seikasta, joka on ollut omiaan olennaisesti vaikuttamaan rahoituksen saantiin, määrään tai ehtoihin tai salannut sellaisen seikan;
4. muutoin 1 - 3 kohtaan verrattavalla tavalla olennaisesti rikkonut rahoituksen käyttämistä koskevia säännöksiä.

15.2 Harkinnanvarainen takaisinperintä

Tekesillä on oikeus määrätä rahoituksen maksaminen lopetettavaksi sekä jo maksettu rahoitus tai sen osa takaisinperittäväksi, jos:

1. rahoituksen maksamista tai valvontaa varten on annettu virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja, tietoja on salattu tai niitä on kieltäydytty antamasta;
2. rahoitusta ei ole käytetty rahoituspäätöksen mukaisesti;
3. rahoituksen saaja on kieltäytynyt avustamasta projektin tarkastuksessa;
4. rahoituksen saaja on lopettanut rahoituksen kohteena olevan projektin, supistanut tai muuttanut sitä olennaisesti tai luovuttanut sen toiselle;
5. rahoituksen saaja on joutunut ulosottotoimenpiteen kohteeksi, selvitystilaan, konkurssiin tai saneerausmenettelyyn;
6. projektin kestoaikana valtioneuvoston asetuksen (298/2008) 9 pykälässä oleva edellytys rahoituksen myöntämisestä suurille yrityksille muuttuu olennaisesti tai 8 pykälän edellytys rahoituksen tuki-intensiteetin korottamisesta ei toteudu;
7. Euroopan unionin lainsäädäntö edellyttää, että rahoitus on perittävä takaisin;
8. rahoituksen saaja menettelee muulla, tämän kohdan seikkoihin rinnastettavalla tavalla.

15.3 Korko

Rahoituksen saajan on maksettava palautettavalle tai takaisinperittäväälle määrälle rahoituksen maksupäivästä korkolain (633/1982) 3 pykälän 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättyinä kolmella prosenttiyksiköllä.

15.4 Viivästyskorko

Tekesin asettaman eräpäivän ylittävältä ajalta on takaisinperittäväälle määrälle maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 pykälän 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

15.5 Avustuksen takaisinperinnän kohtuullistaminen

Tekes voi päättää, että osa palautettavasta tai takaisinperittävästä avustuksesta, sille laskettavasta korosta tai viivästyskorosta jätetään perimättä, jos täysimääräinen periminen on kohtuutonta rahoituksen saajan taloudelliseen asemaan ja olosuhteisiin, avustuksella hankitun omaisuuden laatuun tai perinnän perusteena olevaan menettelyyn tai olosuhteiden muutokseen nähden.

Erittäin painavasta syystä Tekes voi päättää, että palautettava tai takaisinperittävä määrä, sille laskettava korko tai viivästyskorko jätetään kokonaan perimättä.

15.6 Takaisinperinnän määräaika

Rahoituksen, sille maksettavan koron tai viivästyskoron takaisinperintään ei enää ryhdytä, kun projektin viimeisen rahoituserän maksamisesta on kulunut kymmenen vuotta.

16 Tekesin kuittausoikeus

Tämän rahoituspäätöksen perusteella palautettava tai takaisin perittävä avustus korkoineen voidaan periä siten, että se vähennetään rahoituksen saajalle maksettavasta muusta Tekesin myöntämästä avustuksesta. Valtiokonttorilla on oikeus tehdä vastaava kuittaus Tekesin myöntämien lainojen välillä.

17 Väärinkäytökset

Jos projektin yhteydessä on aihetta epäillä rahoituksen saajan tai sen puolesta toimineen henkilön syyllistyneen rikoslaisissa (19.12.1889) rangaistavaksi säädettyyn tekoon, jossa Tekes on asianomistajana, ryhtyy Tekes asian vaatimiin toimenpiteisiin.

18 Tulkintajärjestys

Mikäli rahoituspäätöksen ja sen liitteiden välillä on olemassa ristiriita, noudatetaan seuraavaa tulkintajärjestystä:

1) rahoituspäätös ja sen erityisehdot;	5) rahoitushakemus ja sen liitteet sekä
2) yleiset ehdot;	6) muut rahoituspäätöksen tekemisen
3) kustannusarvio;	kannalta oleelliset dokumentit.
4) projektisuunnitelma;	

LIITTEET

Rahoituspäätöksen kohdassa Rahoituksen erityisehdot on mainittu, jos tähän projektiin sovelletaan lisäksi muita ehtoja.

Kun raportointi tehdään Tekesin asiointissa, Tekesiin toimitetaan tarvittaessa erillisellä lomakkeella ainoastaan palkkaerittely. Lomakkeet löytyvät verkkosivuiltamme www.tekes.fi.